

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 44

"Keleivio" Telefonas: AN 8-3071

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879

Atskiro numerio
Kaina 10 Centų

54-TIEJI METAI

Vakarų Valstybių Vadai Susitiks Paryžiuje

Gruodžio 19 D. Prezidentas Eisenhower Skris į Paryžių; Jis Ten Susitiks Su Anglijos, Vokietijos ir Prancūzijos Vadais; Bus Aptarta Bendra Laikysena Derybose Su Sovietų Chruščiovu; Pasimatymą Kvietia Prancūzų De Gaulle.

Baltasis Namas lapkričio 1 d. pranešė, kad prezidentas D. D. Eisenhower gruodžio 19 d. vyks į Paryžių pasimatyti su Prancūzijos prezidentu de Gaulle, Anglijos premjeru Macmillanu ir Vokietijos kancleriu K. Adenaueriu. Vakarų valstybių vadų pasimatymą sukvietė prancūzų prezidentas de Gaulle, po pasitarimo su Londonu, Washingtonu ir Bonna.

Vakarų valstybių vadai bandys suderinti savo politiką, kad vėliau, pasimačius su Sovietų Rusijos Chruščiovu, visi atstovautų tą pačią politiką ir neduotų progos rusams paskaidyti Vakarų valstybių vadų.

Dar prieš Paryžiaus pasimatymą bus stengiamasi išsiaiškinti skirtumus tarp Vakarų valstybių ir juos išlyginti, o pačių vadų pasimatymas bus pašvestas tiems skirtumams pašalinti, kurių nebus galima išsiaiškinti susirašymo keliu. Todėl laukiama, kad Paryžiaus pasimatymas bus trumpas, trijų ar keturių dienų, ir prezidentas Eisenhower tikisi dar prieš Kalėdas grįžti namo.

Dar nėra galutinio susitarimo, kada įvyks pasimatymas su Sovietų diktatorium Chruščiovu. Jei tas pasimatymas įvyks tik ateinančių metų pavasarį, tai Vakarų vadai negalės iš anksto sutarti net viršūnių derybų programos, nes iki pavasario gali daug kas įvykti ir pasitarimų programą gal reikės pakeisti.

NEHRU MANO, KAD INDIJA APSIGINS

Indijos vadas Nehru kalbėjo masiniame mitinge New Delhi mieste ir sakė, jog kinų komunistų agresija gali ir bus atremta, Indija turi pakankamai jėgų tą padaryti. Nehru sakė, kad Kinijos komunistai iki šiol vis aiškinosi, kad jie nesuradę laiko pataisyti savo kraštinę dar nėra pradėjęsi rodo, kad jie pagal jų pačių pripažįstamus klaidingus žemėlapius nori pasisavinti Indijos žemes. Iš viso kinai reiškia pretenzijas į virš 40,000 ketvirtinių mylių Indijos žemių.

Indijos visuomenėje jaučiamas didelis pasipiktinimas dėl kinų užpuolėjų, bet Nehru ramina žmones nesijaudinti, nes, girdi, Indija yra užtenkamai stipri ir todėl neturi netekti lygsvaros.

Kas Gatna Iš Sovietų Honorarus

Amerikos rašytojas Erskine Caldwell neseniai sakė Maskvoje, kad jis gavęs iš Sovietų vyriausybės šiek tiek honorarų už savo knygas išleistas Sovietijoje, bet tiksliai tiek, kiek jam reikėjo išleisti gyvenant Sovietų Rusijoje, o jo knygos rusai daug yra išvertę ir išleidę. Kitas rašytojas Mitchell Wilson sakosi gavęs iš Sovietų \$15,100 už jo knygas išverstas ir išleistas Sovietuose.

1958 metais Adlai Stevensonas buvo nuvykęs į Maskvą ir bandė išrūpinti honorarų mokėjimą 80-čiai Amerikos rašytojų, kurių raštus rusai yra išvertę ir spausdina, bet jo atstovaujami rašytojai negavo nė cento. Dar nežinia, kiek honorarų gavo dr. Al. Margeris Chicagoje ir Bonoski už jų išleistus raštus Lietuvoje.

Lėktuvo Nelaimėje Žuvo 26 Žmonės

Keleivinis lėktuvas su 27 žmonėmis pereitą penktadienį nukrito žemėn Virginijos valstijoje, prie Waynesboro. Iš 27 žmonių lėktuve tik vienas rastas gyvas, besėdįs savo sėdynėje, kuri buvo išmesta iš lėktuvo jam atsidaūžus į žemę. Vienintelis gyvas keleivis E. Phil Bradley 33 metų išsėdėjo savo sėdynėje 2 naktis ir vieną dieną negalėdamas pasiliuosuoti.

Nukritusio lėktuvo ieškojimas užsitęsė dėl blogo oro. Lėktuvo nelaimės priežastys aiškinamos ir gal būt bus išaiškintos, nes lėktuvas nukritęs neužsidegė.

PIRMAS LAIMĖTOJAS

Cechoslovakijos mokslininkas prof. Jaroslav Heyrovsky gavo Nobelio premiją už naujos atradimus chemijos srityje. Tai pirmas tos valstybės mokslininkas, laimėjęs Nobelio premiją.

Indijos Kariuomenė Saugo Kinų Pasieneį

Indijos vyriausybė nutarė pasiųsti kariuomenę prie Indijos ir Kinijos sienos, kad kinų kariuomenė ateityje nebegalėtų grobti Indijos teritorijų. Indija reikalauja iš kinų, kad jie pasitrauktų iš tų vietų, kurias jų kariuomenė ginklais užkariavo iš indų pasienio sargybinių.

Indijos vice prezidentas atsiskakė vykti į Kiniją, kur jis buvo pakviestas apsilankyti. Kinų komunistai tiek yra įžulūs, kad jie ir Indijos teritoriją grobia ir kartu kviečia Indijos valstybės vadus svečiuotis pas save.

Chruščiovas Maskvoje pareiškė, kad Sovietų Rusija nėra atsakinga už Kinijos vyriausybės žygius ir kartu jis palinkėjo, kad Kinija ir Indija taikiai išspręstų sienų ginčą be naujo kraujo praliejimo.

Rusai Neįsileis "Trojos Arklio"

Tarp Amerikos ir Sovietų Rusijos eina derybos dėl pratesimo ir gal praplėtimo "kultūrinio mainų" sutarties. Iš rusų pusės derybas veda diplomatas Zukov, kuris pareiškė, jog Sovietai neįsileis į savo kraštą "Trojos Arklio", kurio pilvas prikimstas antisovietinės propagandos. Todėl jie ir ateityje cenzūruos "kultūrinis mainus" ir įsileis tik tokius dalykus, kurie sovietų piliečiuose nekeltų jokių abejonių dėl bolševikų diktatūros gerumo.

Amerika derybose siūlo, kad pasikeitimas žiniomis, radijo ir televizijos programomis būtų nevaržomas, bet rusai apie tai ir kalbėti nenori. Taigi, "kultūriniai mainai" ir ateityje bus perėję per cenzūrą.

PREZIDENTAS TIKRINO SAVO SVEIKATĄ

Prezidentas D. D. Eisenhower pereitą savaitę galėle buvo atsigulęs į ligoninę patikrinti savo sveikatą. Gydytojai jį rado sveiką, tik turintį lengvą bronchitą.

Prezidento sveikatos patikrinimas buvo daromas įprasta tvarka, jokia liga jis nesiskundė.

Ginklai Plaukia Į Centr. Ameriką

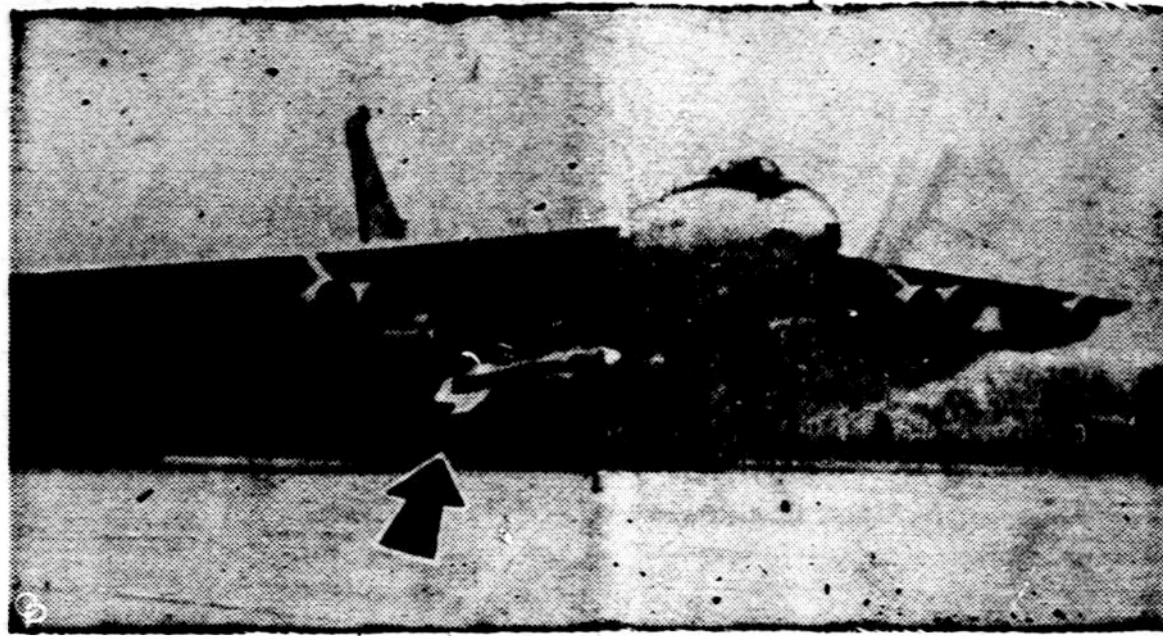
Tarp Kubos ir Dominikonų respublikos Centralinėje Amerikoje eina ginklavimosi lenktynės. Dominikonų respublikos vyriausybė pereitą savaitę gyrėsi, kad ji jau nupirkusi visokių ginklų už 50 milijonų dolerių, o Kubos vyriausybė šiomis dienomis gavo 24,000 naujaujų belgų šautuvų už \$3,600,000. Prancūzai irgi parduoda ginklų Dominikonų respublikai, o anglai esą susidėrėję parduoti Kubai greitųjų karo lėktuvų.

Ginklus perka ne tik Kubos ir Dominikonų valstybės, bet ir Venecuela, kuri nemažai ginklų pirkė Belgijoje. Visi Europos ginklų pirkėjai įvairiais keliais bando apūpinti norincias įsigyti ginklų Centralinės Amerikos valstybės. Amerikos vyriausybė deda pastangas, kad ginklų pardavimas toms valstybėms būtų sulaukytas, nes gresia pavojus, kad tarp Kubos ir Dominikonų gali kilti karas.

Lenkų Bolševizmas Užmiršta "Spali"

Lenkijos bolševikiška valdžia vis labiau tolinasi nuo 1956 metų "spalio" dvasios. Vyriausybė vis labiau centralizuoja ūkio kontrolę ir siaurina vietos savivaldybių ir atskirų įmonių teises. Cenzūra jau seniai panaikino rašytojų ir žurnalistų laisvę; dabar valdžia pradeda ir su bažnyčia vėl bartis dėl vieno vyskupo. Kielcų vyskupijos vyskupas buvo seniau kalinamas, kaltinamas bendradarbiavęs su vokiečiais. Po 1956 metų spalio mėn. valdžia pripažino, kad prisipažinimai iš vyskupo buvo išgauti kankinimais ir jis buvo išleistas į laisvę. Dabar valdžia vėl kartuoja senus kaltinimus prieš tą patį vyskupą ir reikalauja, kad jis būtų atšauktas iš savo vietos. Kardinalas Wyszyński aiškina, kad vyskupą atšaukti galės tik popiežius. Santykiai tarp bažnyčios ir komunistinės valdžios darosi vėl įtempti.

IŠ LĖKTUVO PALEIDŽIA RAKETĄ

Bomboneis B-47 pasikelia su raketa 199-B (žiūrėti strėlę), kuri buvo vėliau paleista į erdvę. Tai vis mėginimai ko geresniems rezultatams pasiekti, paleidžiant raketą iš lėktuvo.

"Mušk Žydus — Gelbėk Rusiją"

"The New York Times" paduoda žinių iš Sovietų Rusijos, kur esą paskutiniuoju laiku antisemitizmas labai sustiprėjęs ir prieš žydus daroma visokių išsišokimų ir net pogromų. Antisemitizmas ypač reiškiasi Ukrainoje, Moldavijoje ir net Maskvoje. Daugelyje vietų chuliganai užpildinėja žydus sinagogose, daug kur sinagogų langai išdaužyti, o viename Maskvos priemiestyje sinagoga buvo padegta ir į degančią sinagogą buvo įmesta viena žydė, Sara Gordovskaja, kuri ir žuvo. Tas atsitiko Malachovkoje, Maskvos priemiestyje.

Kai kur platinami atsišaukimai prieš žydus. Po atsišaukimais pasirašo pirmos raidėmis organizacija vardu "Mušk žydus — gelbėk Rusiją".

Kongo Riaušėse 24 Žmonės Nušauti

Belgijos Kongo kolonijoje Afrikoje pereitą šeštadienį kilo riaušės Stanleyville mieste. Kai policija bandė išsklaidyti vieną vietinių nacionalistų susirinkimą, negrai pradėjo kelti riaušes, plėšti krautuves ir įvairiais ginklais atakuoti policiją ir vėliau kariuomenę. Nuo kariuomenės šūvių žuvo 24 žmonės, o kai kurie šaltiniai sako, kad žuvusių ir sužeistų yra daug daugiau.

Riaušės kilo po Kongo nepriklausomybės šalininkų susirinkimo, kurį policija išvaikė.

NELEIS LĖKTUVŲ IŠ FLORIDOS Į KUBĄ

Amerikos vyriausybė įsakė griežtai daboti, kad jokie lėktuvai iš Floridos neskristų į Kubą be aiškaus leidimo ir be įrodymo, kad jie skrenda su reikalu, o ne propagandai varyti prieš Kubos vyriausybę.

Kubos vyriausybė skundėsi, kad lėktuvai iš Amerikos skraido virš Kubos, mėto atsišaukimus prieš valdžią ir net šaudo Kubos žmones...

Aukščiausias Teismas Pleno Streiko Bylą Sprendžia

Šį Antradienį Aukščiausias Teismas Galutinai Pasisakys Dėl Gražinimo Streikuojančių Darbininkų Prie Darbo; Apeliacijos Teismas 2 Balsais Prieš 1 Įsakė Unijai Grįžti Prie Darbo, Bet Laiką Atidėjo Iki Aukščiausio Teismo Pasisakys.

BANDYS APVALYTI TV PROGRAMAS

Federalinė prekybos komisija (Federal Trade Commission) pradeda tyrinėjimą ir nuolatinį sekimą televizijos programų. Ta komisija skelbia, kad ji dės pastangas apvalyti televiziją nuo apgaulingų ir neleistinų skelbimų.

Valymo karštis užėjo po to, kai pajaukėjo, jog televizijos "quiz" (klausimų atsakymų) programos daug kartų buvo "pafiksintos", atsakytajai iš anksto žinoto atsakymus ir "laimejo" pinigų apgaulingu būdu. Bent publika buvo už nosies vedžiojama. Panašiai yra su daugeliu skelbimų televizijoje.

VAN DOREN DARO VIEŠĄ ISPAŽINTĮ

Van Doren anglų kalbos profesorius Columbia universitete prisipažino kongreso komisijai, kad jis laimėjo 129,000 dolerių televizijos programoje apgaulingu būdu. Jis turėjo atsakyti į visą eilę klausimų ir už teisingą atsakymą laimėjo stambią pinigų sumą, bet dabar jis sakosi visus atsakymus į klausimus gavęs iš anksto ir iš anksto net išimokęs, kaip vaidinti prieš televiziją susirūpinusį ir giliai galvojančią žmogų. Van Doren sako, kad jis perkaltėjo veidmainiauti prieš televiziją Alfred Freedman, "Twenty-One" programos sumanytojas.

Van Doren apgailestauja dalyvavęs nešvarioje programoje ir apgaudinėjęs žmones televizijoje.

KEISTOKA SKRYBĖLE

Su ja pasipuošusi Metropolitan operos atidaryme pasirodė dainininkė Mildred Miller. Siemet ta opera 75-sius metus pradėjo Trubaduro opera.

Pleno pramonės streikas atsidūrė aukščiausioje šalies teisme. Bylą ten perkėlė plieno darbininkų unija, kuri sako, kad teismo įsakymas nėra reikalingas, susitarimas yra galimas, jei darbdaviai nesikėsins į unijos teises nustatant darbo sąlygas atskirose plieno liejyklose. Vienas apeliacijos teismo narys sutiko su unijos argumentais ir manė, jog gražinimas darbininkų prie darbo teismo įsakymu tik pasunkins susitarimą tarp unijos ir darbdavių. Bet du teisėjai manė kitaip ir žemesnio teismo sprendimą patvirtino, bet sutiko, kad iki aukščiausio teismo pasisakymo darbininkai neprivalo grįžti prie darbo.

Tuo tarpu darbininkų unija pasirašė naują darbo sutartį ne tik su Kaiser kompanija, bet ir su dviem kitom kompanijom, bet didesnės įtakos į plieno gamybą tas neturės, nes pasirašiusios kompanijos nedaug plieno tepagamina.

Dėl plieno trūkumo visas krašto ūkis dabar jau priėjo krizę. Automobilių dirbtuvės pradeda užsidarinėti dėl plieno trūkumo, tas pats vyksta visame krašte su pramonės įmonėmis, kurios naudoja plieną. Kai kur sustoja ir statyba dėl plieno trūkumo. Bedarbių skaičius visame krašte padidėjo dėl plieno streiko.

ITALAI STATYS ATOMINĘ ELEKTRINĘ

Amerikos Eksporto Importo bankas sutiko paskolinti Italijos elektros pramonės kompanijoms \$34,000,000 atominę elektrinę šiaurinėje Italijos statyti. Numatoma elektrinė galės gaminti 165,000 kilovatų elektros energijos.

Tas pats bankas yra pažadėjęs duoti \$135,000,000 paskolos Europos atominė komisijai, bet kol kas ta komisija dar nėra pradėjusi atominių elektrinių statyti.

Bostono Spauštuvės Išeis į Streiką?

Bostono spauštuvė raičių rinkėjai nutarė išeiti į streiką. Šeši iš septynių miesto dienraščių būtų paliešti, jei raičių rinkėjų nutarimas bus įvykdytas. Derybos su spauštuvėmis ir laikraščių leidėjais gali būti dar atnaujintos, todėl gal miestas išvengs spauštuvė streiko. Streikas turėtų prasidėti jau šį antradienį.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Tegul bus pagarbintas, Maiki!

— Labas vakaras, tėve!

— O kodėl tu nepasakai ant amžių?

— Mūsų gyvenime, tėve, nieko nėra amžino, todėl neverta apie amžinumą ir kalbėti.

— Maiki, nepradėk ginčų. Aš atėjau pas tave pasikalbėti gražiuoju.

— Apie ką?

— Nu, vot, mums ant kulnų jau pradeda lipėti žiema. Pas farmerius jau nėra nei obuolių, nei agurkų.

Ryt po ryt gal jau ir sniegas pasirodys. Taigi reikia pafigieruoti, ką darysime, kad nesusaltume.

— Jeigu nesusaltom, reikt žiemą, tai kodėl turtume bijoti sniego šimtet?

— Šimet, vaike, bus pasiutusiai šalta žiema.

— Kas sakė?

— Aš taip sakau.

— O iš kur tėvas žinai?

— Maiki, ora spėti aš pats išmokau. Žinai, oro spėjimas yra aukštas mokslas.

Jeigu ir ne aukštas, tai vis tiek mokslas. Na, o jeigu jau ir nebūt mokslas, tai vis tiek oras toks biznis, apie kurį visi kalba. Susitinka žmogus savo susiedą ir rai-davei pradeda apie orą: koks jis buvo vakar ir koks bus rytoj. Valuk to, Maiki, žmonės ir kalendorius perka. Girdėjau, kad ir "Keleivis" neužilgo išleis ateinančioms metams kalendorių. Kalendorius, Maiki, yra geras daiktas tiems, ką moka skaityti; ale kai aš ant druko nelabai gramotnas, tai išradau kitokią spasabą orui spėti.

— Tėve, nesakyk: "kitokį spasabą".

— Nu, tai kaip?

— Sakyk: būda.

— Kad būda man nereikalinga.

— Tai gali sakyti: priemonę.

— Maiki, kalbėkim apie ateinančią žiemą. Aš sakau, kad ji bus labai šalta ir tau reikėtų ilgesnes kelnes įsitaistyti.

— Bet iš kur tėvas žinai, kad ateinanti žiema bus tokia šalta?

— Tas, Maiki, nesunku žinoti. Vot, paimekim kad ir grybus. Šimet per visą vasarą nebuvo nei musmirių; o dabar kelmučiai, palipu-

rai ir kitokie pasipylė kaip iš gausybės rago. Yra, Maiki, ir kitokių ženklų. Pažiūrėk į cibulius: jeigu jų lupenos plonos, tai reiškia šiltą žiemą; bet ši rudenį jos storos; vadinasi, žiema bus šalta.

— Tai nėra joks įrody-mas, tėve. Grybų buvimas ar nebuvimas priklauso nuo lietaus ir oro. Taip pat ir svogūnų lupenos. Būsimai žiemai tie dalykai neturi jokios įtakos.

— Maiki, aš žinau dar vieną ženklą, ką iš anksto parodo, kokia bus žiema, ale aš to niekam nesakau, ba tai yra mano sekretas. Aš pats jį sužinojau.

— O aš manau, kad tėvas nieko nesužinojai ir nieko nežinai.

— Na, bečykim.

— Gali pasakyti savo "sekreto" ir be to.

— Tas sekretas, Maiki, tai skunkė; teisingiau pasakius, tai skunkės vuodega.

— Tai nesamones, tėve.

— Šiur, kad ne samanos, o skunkė. Aš tą gyvuliuką senai jau vaktuoju. Viskas priklauso nuo to, Maiki, kaip skunkė laiko savo vuodegą: jeigu ji velka tą savo krapylą palei žemę, tai reiškia, kad žiema bus neslėkta — nei šilta, nei šalta, taip kaip reikia. O jeigu skunkė bėgdama savo vuodegą šokdina, čia ją pakeldama, čia vėl nuleisdama, tai reiškia, kad ir žiema bus tokia pat — tai pašals, tai atleis, tai prisnigs, tai nuleis. Bet ši rudenį, vaike, visų skunkių vuodegos užrištos, kaip donacai. Ar tu žinai, ką tas reiškia?

— Na, o ką gi?

— Tai reiškia, kad žiema bus labai šalta. Jė, Maiki, skunkė nemeluoją, netaip kaip Romanas.

— Užtenka, tėve. Pasi-matysim kitą kartą.

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų Keleivio prenumeratorių, kurie keičia adresus, pranešant naują adresą nepamiršti parašyti ir senąjo.

Gali neapkęsti, nes neapykanta vis dar yra melė.
Romain Rolland.

Maži, bet įdomūs sutvėrimai

Esu tikras, kad daugelis iš mūsų prisimena piemenavimo laikus, kada mes kartais miške stovėdavome prie didelio kupsto, skruzdėlynų vadinamo. Nevienas mūsų, labiau išdykęs, tą skruzdėlyną botkočiu pamaisydavo ir tada su įdomumu mes stebėdavome, kaip nesuskaitoma daugybė skruzdėlių begiodavo skruzdėlyno paviršiu, kuris atrodė lyg verdantis katilas.

Daugeliui iš mūsų taip pat teko matyti ir vapsvas, ar net rasti jų lizdus, bet vapsvų botkočiu pamaisyti buvo pavojingiau.

Kas iš mūsų buvo labiau smalsus, tas kartais patyrinėjo ir kur nors pievų kupstelyje rastą bicipių-samanių lizdą. Gi namines bites aviluose ir miestiečiams teko dažnai matyti.

Situos žodžius paskaitęs, kitas gal pagalvos, ką čia bendra turi skruzdės, vapsvos ir bitės? Taip, jos yra tos pačios giminės sutvėrimai, taip pat vienos kitoms artimos, kaip artimi yra liūtai, tigrai mūsų naminių katėms.

Kad skruzdės ir maži sutvėrimai, bet labai įdomūs. Jos, kaip ir bitės ar vapsvos, gyvena bendruomeniniu gyvenimu. Jų "rūmai" — skruzdėlynas iš viršaus nėra puošnūs. Jie pastatyti iš pušų ir eglų spyglių bei sausų šakelių su sausos žolės nuotrupomis ir kt. Tie "rūmai" nepanašūs į bicipių avilį. Nepanašūs savo išvaizda ir skruzdėlyno gyventojai, kurie, rodos, be jokio tikslo greitai bėginėja. Tačiau nežūrint į tuos paviršutinius skirtumus, skruzdėlių, bicipių ir vapsvų bendruomenės organizacijos pagrindai yra panašūs.

Kiekvieno skruzdėlių bendruomenė, kaip ir bicipių, randame 3 skirtingas gyventojų rūšis: "karalienę", arba kaip mes įpratę vadinti motinėle, darbininkes ir tam tikrais laikotarpiais patinus. Patinai veda prabanginį ir parazitinį gyvenimą, bet, kaip matysime, jie už tą gyvenimą labai brangiai gauna mokėti, būtent savo gyvybę.

Bicipių bendruomenę tevaldo viena "karalienė", o skruzdėlių bendruomenė jų gali būti daugiausiai, dideliuose skruzdėlynuose net šimtai, ir jos visos sugyvena taikingai, kaip kokio "monarchijų" sąjungoje.

Daugumas skruzdėlių, kaip ir bicipių, yra darbininkės. Skruzdėlių patinai yra sparnuoti ir gyvena labai trumpai. "Karalienės", kurios gyvena keletą metų, sparnus turi labai trumpą laiką, o darbininkės niekada sparnų neturi.

Skruzdėlių "rūmai", kaip jau minėta, yra aukštas darbininkų sunestas spyglių, šakelių, žolių kaupas, kurį esame įpratę vadinti skruzdėlynu, bet skruzdės negyvena vien jame. Po skruzdėlynu giliai žemėje yra daug urvų urvelių, kurie tarnauja specialiams tikslams. Mat, skruzdės nemoka, kaip bitės, temperatūros reguliuoti, kuri reikalinga jų perams išsivystyti. Saulė iš pat ryto dar aukštai nepakilusi savo žūlniais spinduliais gali kaitinti aukščiau žemės iškeltą skruzdėlyną. Jau iš pat ryto jo viršūnėje yra daug šilčiau negu žemiau,

todėl skruzdės darbininkės neša kiaušinius ir vikšrus iš žemutinės skruzdėlyno dalies į viršų. Tą darbą jos dirba ištisą dieną. Jos taip ir nešioja perus iš vieno "kambario" į kitą, kad jie būtų reikalingoj temperatūroje ir drėgmėje.

Kiekvieną vakarą skruzdės sunėša kiaušinius ir vikšrus į žemutinį skruzdėlyno "kambarių" ir uždaro jų duris. Dūrys atidarymos tik kitą rytą, kada kiaušinėlius ir vikšrus reikia nešti į viršų, jei oras yra geras.

Vėlyvą rudenį skruzdės pasitraukia į žemutinę skruzdėlyno dalį, kur jos yra gerai apsaugotos nuo šalčio. Ten jos "užmiega" ir pabunda tik pavasarį, todėl jos žiemą nėra reikalingos maisto.

Skruzdėlių maistas nėra toks "poetiškas" kaip bicipių. Jų pagrindinis maistas yra visoki kenkėjai, kurių miške netrūksta. Tenai kupina vi-mai, taip pat vienos kitoms artimos, kaip artimi yra liūtai, tigrai mūsų naminių katėms.

Skruzdėlių kolonija tų kenkėjų per dieną suvelka visą maišą. Naikindamos tuos kenkėjus, skruzdės atlieka labai naudingą darbą. Be to kenkėjų skruzdės mėsą medų ir cukrų. Šita gerai žino visos šeiminkės ir dėlto jos būna nepatenkintos, jei kartais skruzdės "pasilokamija" jų uogiene ar kitais skanėstais, kurie nebuvo reikiamai paslėpti.

Bet uogienės ar kitų šeiminkinių pagamintų skanėstų skruzdėms retai tatenka paragauti. Dabiau jų joms parūpina augalų parazitai, kurie iščiulpa iš augalų stiebo saldžius slypus. Jie tų slyvų tiek prisichiulpa, kad jų visų nesuviskina ir pašalina su dideliu cukraus kiekiu. Tas išmatas skruzdės rūpestingai surenka ir sunėša į skruzdėlyną. Jos labai globoja ir tuos išmatų gamintojus, rudenį jos juos sunėša į savo skruzdėlyną, kur jie išbūna iki pavasario. Taigi ir skruzdės elgiasi, kaip tas geras ūkininkas, kuris žiemą saugo tvarte gyvulių, kad pavasarį atėjus juos galėtų vėl į laukus išleisti.

"Karalienė" ūkiškai reikalais nesirūpina. Ji pasilieka pasislėpusi skruzdėlyne, išimtinai užsiėmusi kiaušinėlių dėjimu, o jos padėjėjos tų kiaušinėlių perėjimu. Skruzdėlių baltų vikšrai, kurie jau yra išsiritę iš kiaušinėlių, yra lygiai tokie, kaip ir bicipių, akli, besparniai ir bekojai. Bicipių vikšrai skiriasi nuo savo giminių skruzdžių vikšrų tik tuo, kad jie kiekvienas paveldi gražią kario akutę, o skruzdžių vikšrai guli krūvomis skruzdėlyno gyvenamose "kambariuose". Tuos vikšrus maitina ir slaugo skruzdės darbininkės kol jie užauga.

Didelis skirtumas yra, kaip skruzdės ir bitės kuria savo naują bendruomenę. Kiekvieną vasarą skruzdėlyne pasirodo sparnuotų patinėlių ir patelių. Dideliuose skruzdėlynuose jų pasirodo nesuskaitoma daugybė. Jei oras gražus, jie vienu kartu pakyla iš skruzdėlyno kaip debesis į viršų ir niekada nebegrižta. Tas skruzdžių

NOBELIO LAUREATAS

Dr. Owen Chamberlain (kairėje) laimėjo Nobelio premiją už nuopeląs fizikos srityje. Jį sveikina kitas mokslininkas, Dr. Chamberlain dirba Cyklotron laboratorijoje Cambridge, Mass.

Kultūriniai mainai su komunistais

Pastarajame Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pilnatinės posėdžio spalio 22 buvo svarstyta ir Rytų-Vakarų kultūrinių mainų klausimas.

Tuo klausimu pranešimas Seimui jau buvo pateiktas pernai gruodžio posėdyje. Tąsyk klausimą išdiskutavus, pranešimas buvo gražintas Kultūros Reikalų Komisijai kaip papildymams ir patikslinimams padaryti. Pastarajame Seimo pilnatinės posėdyje prof. A. Popos (Rumunija) pranešimas buvo priimtas be diskusijų.

skridimas gali atrodyti yra labai panašus į bicipių spiečių, kuri, be abejonės, daugelis iš mūsų yra matę, bet jis yra labai skirtingas.

Mes žinome, kad su bicipių spiečių dalis bicipių darbininkų apleidžia seną bendruomenę su "karaliene" ir sukuria naują. Skruzdėlių "spiečius" susideda vien iš jaunų patelių ir patinėlių, kurie pakyla iš skruzdėlyno savo "vestuvinei kelionei".

Oran pakilęs "spiečius" susitinka kitų skruzdėlyno "spiečius" ir ten įvairių bendruomenių patelės ir patinėliai, išgyvenę "meilės nuotykius", krinta ant žemės. Patinėliai, atlikę vienintelį "meilės aktą" savo gyvenime, greit miršta, o apvaisintos patelės kuria naują bendruomenę. Ta kelionė ir joms yra labai pavojinga, daug jų joje žūna ir iš "vestuvinės" kelionės daug jų negrįžta. Grįžusios jaunos apvaisintos patelės pradeda savo darbą visų pirma nutraukdamos savo sparnus.

Skruzdėlių yra visokių rūšių: mažų, vidutinių, didelių, tamsių, rudų ir visai juodų. Nevisos skruzdės susineša skruzdėlyną. Kitos gyvena žemėje, po akmenimis, išpuvusiuose kelmuose ir medžiuose, o kitos męgstą įsitaistyti šeiminkinių virtuvėse ar sandėliuose.

Dar norėčiau pasakyti, ką girdėjau karo metu apie skruzdėles iš vokiečių karių. Visi žino, kad fronte kariniai labai kenčia utelių kankinami. Kažkas iš vokiečių karių atėjo į galvą savo drabužius sudėti ant skruzdėlyno. Ir atsitikęs "stebuklas": skruzdės per trumpą laiką išrinkusios visos utelės ir sunaikinusios jų kiaušinėlius. Taip "išvalyti" rūbai, turėdami ypatingą kvapą, dar ilgai atbaidė utelės vėl pradėti juose veistis.

A. Zamčickas

GYVENANTIEJI SVETIMA GALVA

Mūsų komunistai nė kojos nepajudina neatsiklausę savo "darbdavių" — Maskvos bosų. Tas labai patogus tiems jų, kurie savo protelio mažai teturi, bet pasigailėtini tie, kurie norėtų ir šį tą sugebėtų patys savo galvele protauti, bet negali, nes bosai neleidžia.

Keleivis jau daug kartų yra davęs pavyzdžių, kaip lietuviškieji komunistai šokinėja pagal Maskvos lazdele. Ši kartą norėsi dar aiškiau tą faktą išskirti vienu mažmožiu.

Daug Keleivio skaitytojų, be abejonės, yra girdėję ir skaitę humoristo Antano Gustaičio eilėraščius. Jų ir Keleivyje buvo spausdinta (Vienas buvo ir 42 numeris. Red.). A. Gustaitis sugėba kandžiai išjuokti mūsų kai kurias silpnības. Jas pa-juokdamas jis dirba auklėjamajį darbą, nes juoko bijo ir tas, kuris nieko kito nebij.

Prieš dvejus metus jis išleido savo eilėraščių rinkinį, pavadintą "Anapus teisybės". Iš jo beveik visi laikraščiai išspausdino vieną ar daugiau eilėraščių. Komunistų spauda tylėjo, tų eilėraščių nematė.

Bet štai Lietuvoje leidžiamas rašytojų sąjungos žurnalas "Pergalė" rugsėjo mėnesio numery išminėtos knygos išspausdino net 12 eilėraščių, žinoma, davusi atitinkamą įžangą. Joje A. Gustaitis pristatomas kaip "buržuazinių nacionalistų atstovas", kurio, kaip ir "anapus Atlanto dar vegetuojančių buržuazinių nacionalistų" pasaulė žiūra "perkama už dolerį", ir todėl ir visi tie, kurie rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu, pavadinti "kišenės patriotais". Jie apgaudinėja žmones kanydami iš jų pinigų "tevyinės reikalams", o ištikrųjų jų didžiąją dalį į savo kišenės suglėmą ir kurie daugiau prisiglemžę, tie kimba į stambius bižnius, o kiti tampa salūnininkais ir firmų agentais, žodžiu, visi, kurie pasišalina iš savo krašto vengdami komunistų jungo, yra visiškai supuvę ir tas jų supuvimas toks didelis, kad ir A. Gustaičio eilėraščiuose aiškiai matomas.

Todėl "Pergalė" ir išspausdino A. Gustaičio eilėraščius, norėdama jais įrodyti, į ką pavirto visi tie, kurie negyvena komunistų "rojuje".

Nespejo tas "Pergalės" numeris pasiekti Amerikos, kaip "Vilnis" (Nr. 201) aiškioj vietoj išspausdino A. Gustaičio eilėraštį "Visur buvojau, visur kovojau", vieną iš tų, kurį išspausdino "Pergalė".

Vadinasi, kai Lietuvos komunistai gavo leidimą iš Maskvos (nes Vilniaus bosai gyvena Maskvos "razumu") mėginti savo tikslams pasinaudoti A. Gustaičio eilėraščiais, tada juos pamatė ir Prūsėika su Andriuliu, ir ne tik drįso, bet jau laikė būtina bent vieną jų išspausdinti. O kodėl jie negalėjo to padaryti prieš metus anksčiau? Juk mirėta knyga jau buvo išėjusi?

Atsakymas: Negalėjo, nes neturėjo savo bosų įsakymo, o savo protu protauti neleidžia.

Kokia mizerija reikia būti, kad galėtum tokį dvasinį jungą pakelti?!

R. M.

Obelis gali gyventi iki 200 metų, kriaušė iki 300, o vyšnia net iki 400 metų.

Jei tavo draugas ar kaimynas nekaito "Keleivio", parašink išrašyti. Kaina meta tik 54.

